

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 listopada 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	<i>Sędzia Sądu Okręgowego Ewa Malinowska</i>
Protokolant –	Sekretarz sądowy Joanna Nande

po rozpoznaniu 9 listopada 2021 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania ***Firmy Handlowo-Uslugowej (...) sp. j. z siedzibą w Niemcach***

przeciwko ***Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki***

o obliczenie opłaty koncesyjnej

na skutek odwołania Firmy Handlowo-Uslugowej (...) sp. j. z siedzibą w Niemcach od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 18 października 2019 r. Nr (...): (...)

1. oddala odwołanie;
2. zasądza od Firmy Handlowo-Uslugowej (...) sp. j. w Niemcach na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 (siedemset dwadzieścia) złotych z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Ewa Malinowska

XVII AmE 29/20

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 października 2019 r. wydaną w sprawie Nr (...): (...) na podstawie art. 34 ust. 1 w związku z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 755, z późn. zm.) w brzmieniu obowiązującym przed dniem 17 stycznia 2018 r. oraz w związku z § 4 ust. 3 i § 6 ust. 4 w związku z ust. 1-3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja (Dz. U. z 1998 r. Nr 60 poz. 387, z późn. zm.) oraz w związku z art. 2 § 2 i 3 oraz art. 21 § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2019 r. poz. 900, z późn. zm.), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie obliczenia opłaty koncesyjnej określił dla Firmy Handlowo-Uslugowej (...) s.j. (NIP: (...)) - dalej „Przedsiębiorca”, opłatę należną z tytułu koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie: obrót paliwami ciekłymi udzielonej decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki nr (...) z dnia 7 listopada 2014 r. na kwotę 7420 zł .

(decyzja k. 6-9)

Powód wniósł odwołanie od tej decyzji zaskarżając ją w całości. Zaskarżonej decyzji zarzucił:

1. naruszenie art. 10 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2019 r. poz. 1292) i art. 11 tej ustawy
2. naruszenie art. 34 ust. 1 PE w brzmieniu obowiązującym przed 17 stycznia 2018 r. oraz § 4 ust. 3 i § 6 ust. 4 w zw. z ust. 1-3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja (Dz.U. z 1998 r, nr 60 poz. 387, z późn. zm.)

Zarzucając powyższe wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości.

(odwołanie k. 11-17)

Pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

(odpowiedź na odwołanie k. 44-50)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód Firma Handlowo-Usługowa (...) s.j. z siedzibą w Niemcach uzyskała, na mocy decyzji Prezesa URE z 8 listopada 2004 r. o nr (...) koncesję na obrót paliwami ciekłymi na okres od 10 listopada 2004 do 10 listopada 2014 r.

(fakty bezsporne, decyzja k. 51-58)

Prezes URE decyzją nr (...) z dnia 7 listopada 2014 r., udzielił Przedsiębiorcy koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie: obrót paliwami ciekłymi na wniosek przedsiębiorcy z 17 września 2014 r. od dnia 11 listopada 2014 r. do dnia 31 grudnia 2030 r.

(fakty bezsporne, decyzja k. 21-25)

Powód uiścił 7 kwietnia 2014 r. opłatę koncesyjną z tytułu udzielonej koncesji za rok 2014 w wysokości 7.420 zł, do wniesienia której zobowiązany był na podstawie koncesji z 8 listopada 2004 r.

(Formularz uiszczenia opłaty z tytułu udzielonej koncesji za rok 2014, dowód wpłaty k. 19-20)

Do dnia 8 grudnia 2014 r. nie wpłynęła na rachunek Urzędu Regulacji Energetyki opłata koncesyjna z tytułu koncesji udzielonej decyzją z dnia 7 listopada 2014 r.

(fakt bezsporny)

Prezes URE pismem z dnia 23 sierpnia 2018 r., znak: (...), wezwał powoda do wniesienia - w terminie 14 dni od dnia otrzymania tego wezwania - opłaty z tytułu udzielonej koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie: obrót paliwami ciekłymi oraz poinformował o sposobie jej uiszczenia.

(wezwanie k. 1 akt adm.)

Powód nie uiścił opłaty koncesyjnej w terminie wskazanym w wezwaniu Prezesa URE oraz odmówił uiszczenia opłaty i przedstawił negatywne stanowisko co do żądania jej uiszczenia. W piśmie z dnia 7 września 2018 r. skierowanym do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, Przedsiębiorca zajął stanowisko, iż opłata za udzielenie przedmiotowej koncesji jest nienależna, ponieważ stanowi podwójne obciążenie oraz pozbawiona jest podstaw faktycznych i prawnych.

(pismo k. 3-5 akt adm.)

W związku z powyższym, Prezes URE pismem z dnia 30 sierpnia 2019 r. znak: (...) zawiadomił Przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie obliczenia opłaty koncesyjnej.

(zawiadomienie k. 10-11 akt adm.)

Przedsiębiorca w 2013 r., uzyskał przychody w zakresie działalności objętej koncesją w wysokości (...) zł.

(formularz k. 13 akt adm.)

W dniu 18 października 2019 r. została wydana decyzja zaskarżona w niniejszym postępowaniu.

Powyżej opisany stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie niezaprzeczonych twierdzeń stron oraz wskazanych wyżej dokumentów znajdujących się w aktach sprawy. Dokumenty nie były kwestionowane przez strony, jak też Sąd nie znalazł podstaw by wiarygodność tych dokumentów podważyć.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (dalej: PE) -w brzmieniu tego przepisu aktualnym na datę powstania po stronie powoda obowiązku uiszczenia opłaty koncesyjnej za rok 2013 - przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja, wnoszą coroczne opłaty do budżetu państwa, obciążające koszty ich działalności. Natomiast według ust. 3 tego przepisu, Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość i sposób pobierania przez Prezesa URE opłat, o których mowa w ust. 1, z uwzględnieniem wysokości przychodów przedsiębiorstw energetycznych osiągniętych z działalności objętej koncesją, a także kosztów regulacji.

Zasady, wysokość i sposób obliczania opłaty koncesyjnej - czyli opłaty uiszczanej z tytułu uzyskania i posiadania koncesji - regulowało wówczas rozporządzenie Rady Ministrów z 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja (Dz.U. nr 60 poz. 387, z późn. zm.; dalej: rozporządzenie).

Opłata związana z uzyskaniem koncesji ma charakter opłaty administracyjnej i każde przedsiębiorstwo energetyczne, któremu udzielono koncesji, jest obowiązane do jej uiszczenia. Wynika to z samego faktu uzyskania i posiadania ważnej koncesji. Opłaty koncesyjne są wnoszone do budżetu państwa, na rachunek Urzędu Regulacji Energetyki i stanowią dochód tego budżetu. Należą one do opłat, do których ustalenia lub określenia uprawnione są organy inne niż organy podatkowe. Zakwalifikowanie opłat koncesyjnych w taki sposób skutkuje tym, iż zgodnie z art. 2 § 2 ordynacji podatkowej do opłat tych stosuje się przepisy działu III ordynacji podatkowej „Zobowiązania podatkowe”. Zgodnie z powyższym, do realizacji przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki zadań, wynikających z konieczności egzekwowania realizacji obowiązku sformułowanego w art. 34 PE, stosuje się przepisy ordynacji podatkowej w zakresie takim jak: powstanie zobowiązania oraz jego wygaśnięcie, naliczanie odsetek za zwłokę, jak również ulgi w spłacie opłaty koncesyjnej, przedawnienie zobowiązania wynikającego z art. 34 PE, nadpłata opłaty koncesyjnej oraz prawa i obowiązki następców prawnych oraz podmiotów przekształconych (za: Muras Zdzisław (red.), Swora Mariusz (red.), Prawo energetyczne. Tom II. Komentarz do art. 12-72, wyd. II Opublikowano: WK 2016).

Skoro opłata koncesyjna jest wnoszona do budżetu państwa i stanowi jego dochód, oznacza to, że jest ona daniną publiczną w rozumieniu art. 217 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (dalej: Konstytucja RP). W myśl tego przepisu, nakładanie podatków, innych danin publicznych, określanie podmiotów, przedmiotów opodatkowania i stawek podatkowych, a także zasad przyznawania ulg i umorzeń oraz kategorii podmiotów zwolnionych od podatków następuje w drodze ustawy. Zasada wyłączności ustawowej w prawie daninowym jest istotna nie tylko z punktu

widzenia stanowienia i stosowania prawa, lecz także w kontekście ochrony jednostki przed dowolnością lub uznaniowością w określaniu ciążących na niej obowiązków podatkowych.

Z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego wynika, że za daninę publiczną uważa się „przymusowe, bezzwrotne, powszechne świadczenie pieniężne o charakterze publicznoprawnym, stanowiące dochód państwa lub innego podmiotu publicznego, nakładane jednostronnie (władczo) przez organ publicznoprawny w celu zapewnienia utrzymania państwa (choć mogą mu towarzyszyć także inne cele, np. stymulacyjne, prewencyjne), które służy wypełnianiu zadań (funkcji) publicznych wynikających z Konstytucji i ustaw” (tak np. uzasadnienia wyroków Trybunału Konstytucyjnego z 19 lipca 2011 r., sygn. akt P 9/09, OTK ZU 6A/2011, poz. 59; z 4 listopada 2009 r., sygn. akt KP 1/08, OTK ZU 10A/2009, poz. 145) .

Mając powyższe na uwadze należy uznać, że opłata koncesyjna posiada cechy daniny publicznej, skoro została ustanowiona w drodze przepisów ustawowych (art. 34 PE), ma charakter powszechny (dotyczy wszystkich podmiotów wykonujących działalność w oparciu o koncesje udzielane przez Prezesa URE), przymusowy (obowiązek uiszczenia opłaty obciąża wszystkie podmioty wykonujące działalność koncesjonowaną, realizacja tego obowiązku nie zależy od woli podmiotu podlegającego opodatkowaniu), a przychody z opłaty są przeznaczone na realizację celów publicznych, stanowiąc dochód budżetowy. Taka kwalifikacja opłaty koncesyjnej oznacza natomiast ograniczoną możliwość jej kreowania przez przepisy rangi podustawowej. Stosownie do treści art. 92 ust. 1 Konstytucji RP, rozporządzenia są wydawane przez organy wskazane w Konstytucji, na podstawie szczegółowego upoważnienia zawartego w ustawie i w celu jej wykonania. Upoważnienie powinno określać organ właściwy do wydania rozporządzenia i zakres spraw przekazanych do uregulowania oraz wytyczne dotyczące treści aktu.

Wyłączność ustawy oznacza, że „przypadki, w których w ustawach podatkowych zamieszczone są upoważnienia do wydawania aktów podustawowych, zdeterminowane są przede wszystkim brzmieniem art. 217 Konstytucji, w dalszej zaś dopiero kolejności wymaganiami zawartymi w art. 92 Konstytucji” (uzasadnienie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 20 czerwca 2002 r., sygn. akt K 33/01, OTK ZU 4A/2002, poz. 44). Zgodnie zaś ze stanowiskiem prezentowanym przez Trybunał Konstytucyjny, wyliczenie spraw w art. 217 „nie ma charakteru wyczerpującego, co oznacza, że wszystkie istotne elementy stosunku daninowego powinny być uregulowane w ustawie, tak, aby unormowanie ustawowe zyskało cechy kompletności, precyzji i jednoznaczności” (uzasadnienie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 9 listopada 1999 r., sygn. akt K 28/98, OTK ZU 7/1999, poz. 156). Jednocześnie, w odniesieniu do danin o charakterze niepodatkowym - a więc także opłaty koncesyjnej - Trybunał dopuszcza przekazanie do uregulowania rozporządzeniem szerszego zakresu spraw, niż w przypadku podatków (uzasadnienia wyroków Trybunału Konstytucyjnego z 9 lutego 1999 r., sygn. akt U 4/98, OTK ZU 1/1999, poz. 4 - dotyczący opłaty eksploatacyjnej; z 10 grudnia 2002 r., sygn. akt P 6/02, OTK ZU 7/2002, poz. 91 - dotyczący opłat za parkowanie). W wymienionych orzeczeniach Trybunał Konstytucyjny uznał, że określenie w rozporządzeniu stawki opłaty jest dopuszczalne, pod warunkiem wskazania w ustawie minimalnych i maksymalnych stawek oraz dostatecznych kryteriów, pozwalających na ustalenie konkretnej stawki.

Odnosząc powyższą argumentację do regulujących opłatę koncesyjną przepisów Prawa energetycznego i rozporządzenia Rady Ministrów z 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja, w ocenie Sądu Okręgowego, przewidziane w tych aktach rozwiązania zostały przyjęte w sposób zgodny z przywołanymi wyżej normami konstytucyjnymi, w szczególności w zakresie przyjmowania aktów delegowanych.

W przepisie rangi ustawowej, tj. w art. 34 ust. 1 PE, nałożono na przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja, obowiązek uiszczania corocznej opłaty, obciążającej koszty ich działalności. Podstawą istnienia tego obowiązku jest uzyskanie i posiadanie koncesji na wykonywanie działalności regulowanej. Innymi słowy, coroczna opłata jest powiązana z dysponowaniem przez przedsiębiorcę konkretnym tytułem prawnym – decyzją koncesyjną, nie zaś z wykonywaniem określonego rodzaju działalności koncesjonowanej, o czym będzie jeszcze mowa w dalszej części uzasadnienia.

W art. 34 ust. 3 PE zawarto z kolei ustawową delegację dla Rady Ministrów do wydania rozporządzenia, mającego uregulować wysokość i sposób pobierania przez Prezesa URE opłat, z uwzględnieniem wysokości przychodów przedsiębiorstw energetycznych osiąganych z działalności objętej koncesją, a także kosztów regulacji. W przepisie tym wyraźnie zastrzeżono, że wysokość opłaty ma determinować wysokość przychodów przedsiębiorstw energetycznych osiąganych z działalności objętej koncesją.

Na mocy tej delegacji Rada Ministrów wydała ww. rozporządzenie z 5 maja 1998 r., regulujące zasady, wysokość i sposób obliczania opłaty koncesyjnej, w tym także termin na jej uiszczenie. Zgodnie z § 1 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia, wysokość corocznej opłaty wnoszonej przez przedsiębiorstwo energetyczne, któremu została udzielona koncesja stanowi iloczyn przychodów przedsiębiorstwa energetycznego uzyskanych ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) lub towarów w zakresie jego działalności objętej koncesją, osiągniętych w roku poprzedzającym ustalenie opłaty, oraz współczynników opłat określonych tabelą stanowiącą załącznik do rozporządzenia. Stosownie do treści § 4 ust. 1 rozporządzenia, opłatę wnosi się w terminie do 31 marca każdego roku.

Zatem, co istotne, to ustawa Prawo energetyczne statuuje coroczny obowiązek uiszczenia opłaty koncesyjnej w związku z uzyskaniem i posiadaniem konkretnej koncesji, który to obowiązek powstaje 1 stycznia każdego roku obowiązywania koncesji, zaś rozporządzenie precyzuje termin jej płatności. Należy w szczególności zwrócić uwagę na fakt, że chociaż opłata ta jest uiszczana w związku z przyznaniem praw wynikających z treści koncesji, to jednak nie odnosi się ona do faktycznego wykonywania działalności koncesjonowanej, lecz do hipotetycznej możliwości jej wykonywania, na co wskazuje moment jej uiszczenia (tj. z góry za cały rok) oraz oderwanie wartości opłaty od faktycznie zrealizowanych w danym roku obrotów i ustalenie jej na podstawie obrotu z roku poprzedniego. Opłata ta nie jest świadczeniem przedsiębiorstwa energetycznego, które wnosi ono proporcjonalnie do okresu, w którym korzysta z udzielonej mu koncesji. Stanowi wprawdzie w pewnym sensie swoistą cenę za prawo prowadzenia działalności koncesjonowanej, ale nie jest ustalana w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności koncesji, ani też nie pozostaje w związku z realnie osiąganym przychodem w roku, w którym powstał obowiązek uiszczenia opłaty. Dlatego, zdaniem Sądu, opłata koncesyjna stanowiąc jednorazową opłatę za wykonywanie działalności w danym roku kalendarzowym nie podlega także stopniowemu wykorzystaniu i nie może być ustalana proporcjonalnie do okresu w danym roku, w którym działalność faktycznie była wykonywana. Stanowisko takie było wielokrotnie prezentowane w orzecznictwie (np. w wyroku tutejszego SOKiK w sprawie o sygn. akt XVII AmE 52/15).

Z kolei według § 4 ust. 3 rozporządzenia, w terminie określonym w ust. 2 (tj. w ciągu 30 dni od dnia wydania koncesji) pierwszą opłatę wnosi także przedsiębiorstwo energetyczne, któremu udzielono koncesji na wniosek, jeżeli w roku poprzedzającym udzielenie koncesji uzyskało przychody ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) lub towarów w zakresie działalności objętej tą koncesją.

Przepisy § 4 ust. 1 i ust. 3 rozporządzenia dotyczą zatem dwóch terminów uiszczania opłat koncesyjnych, mianowicie, w pierwszym przypadku chodzi o coroczną opłatę koncesyjną wnoszoną do 31 marca każdego roku następującego po roku, w którym udzielono koncesji, a w drugim przypadku – o pierwszą opłatę, uiszczaną w ciągu 30 dni od dnia wydania koncesji na wniosek przedsiębiorcy. Co istotne, zawsze w konkretnym roku kalendarzowym, będzie to opłata uiszczana tylko raz do roku od danej, konkretnej decyzji koncesyjnej. Zatem w roku uzyskania koncesji, koncesjonariusz będzie zobligowany do uiszczenia tej opłaty w terminie 30 dni od dnia wydania koncesji (tj. w terminie wskazanym w § 4 ust. 3 rozporządzenia), a w kolejnych latach obowiązywania koncesji w terminie do 31 marca każdego roku (tj. w terminie sprecyzowanym w § 4 ust. 1 rozporządzenia). Wbrew zarzutom sformułowanym w odwołaniu, nie ma zatem mowy o podwójnym uiszczaniu opłat w konkretnym roku kalendarzowym od konkretnej koncesji. Każda z opłat, do których uiszczenia w 2014 r. zobowiązany był powód, faktycznie odnosi się do tej samej podstawy przychodów, ale wynika z dwóch odrębnych tytułów prawnych, a więc nie można tu mówić o podwójnej opłacie koncesyjnej.

Rozporządzenie z 5 maja 1998 r. w żaden sposób nie zmienia treści obowiązku daninowego, nie wkracza w sferę istotnych elementów stosunku daninowego, zostało ono wydane w celu wykonania ustawy w sposób zgodny z normami konstytucyjnymi. Skoro w art. 34 ust. 1 PE ustawodawca przesądził, że w związku z udzieleniem koncesji (a nie - jak

już zauważono - w związku wykonywaniem działalności koncesjonowanej), przedsiębiorstwo energetyczne ma wnieść z góry opłatę, to zgodnie z zakresem delegacji przewidzianej w art. 34 ust. 3 PE, w rozporządzeniu sprecyzowano, że ta pierwsza opłata od uzyskanej koncesji ma być wniesiona w ciągu 30 dni od dnia jej wydania. Gdyby nie sprecyzowano tego terminu w § 4 ust. 3 rozporządzenia, to w sytuacji, gdy decyzja koncesyjna zostałaby wydana po 31 marca, nie byłoby wiadomo, kiedy należy uiścić opłatę w pierwszym roku wykonywania działalności na podstawie tej koncesji, zaś jej niewniesienie oznaczałoby niewypełnienie obowiązku z art. 34 ust. 1 PE.

W rozpatrywanym przypadku trzeba także mieć na uwadze treść art. 39 PE, zgodnie z którym przedsiębiorstwo energetyczne może złożyć wniosek o przedłużenie ważności koncesji, nie później niż na 18 miesięcy przed jej wygaśnięciem. Przepis ten obejmuje regulację umożliwiającą przedsiębiorstwu energetycznemu przedłużenie terminu ważności koncesji w przypadku zbliżającego się upływu tego terminu. W niniejszej sprawie powodowy przedsiębiorca, prowadzący działalność koncesjonowaną, miał możliwość wystąpienia w trybie art. 39 PE o przedłużenie ważności koncesji z 8 września 2004 r. Zgodnie z poglądem dominującym w literaturze i orzecznictwie, wskazany termin 18-miesięczny ma charakter materialnoprawny, co oznacza, że w przypadku jego niedochowania, przedsiębiorca nie będzie mógł skorzystać z uprawnienia do przedłużenia ważności koncesji. W przypadku niezachowania przez koncesjonariusza terminu przewidzianego dla złożenia wniosku o przedłużenie ważności koncesji i konieczności wystąpienia o wydanie nowej koncesji, sytuacja koncesjonariusza będzie zatem tożsama z sytuacją przedsiębiorcy ubiegającego się o wydanie nowej koncesji. W każdym ze wskazanych przypadków wydanie decyzji udzielającej koncesji będzie wymagało od podmiotu zainteresowanego spełnienia przesłanek zawartych w art. 33 PE, jak również uiszczenia opłaty koncesyjnej. Przede wszystkim należy zauważyć, że wybór pomiędzy przedłużeniem okresu obowiązywania posiadanej koncesji, a wystąpieniem o wydanie nowej, dla dalszego prowadzenia dotychczasowej działalności regulowanej, w żadnej mierze nie został narzucony przez ustawodawcę, gdyż przedsiębiorca energetyczny ma pełną swobodę decydowania o tym, z którego z tych dwóch rozwiązań skorzysta. Przepis art. 39 PE został ustanowiony, by zagwarantować przedsiębiorcom możliwość kontynuowania działalności koncesjonowanej - wobec terminowego charakteru koncesji - bez potrzeby uzyskiwania nowej koncesji. Ponadto, należy również mieć na uwadze, że przedmiot i zakres nowej koncesji nie musi się pokrywać z przedmiotem i zakresem koncesji dotychczas obowiązującej. Wystąpienie z wnioskiem o wydanie nowej koncesji nie stanowi podstawy do stwierdzenia istnienia ciągłości wykonywanego rodzaju działalności, skoro do jej wydania potrzebne jest przeprowadzenie nowego postępowania, które co do zasady winno przebiegać tak, jakby przedsiębiorca nie posiadał uprzednio koncesji. O istnieniu ciągłości uprawnienia wynikającego z tego samego tytułu prawnego (tj. tej samej decyzji koncesyjnej) można mówić tylko w przypadku przedłużenia ważności koncesji w trybie art. 39 PE. Ciągłość ta nie występuje natomiast w sytuacji, gdy pomiędzy końcem obowiązywania dotychczasowej koncesji, a początkiem obowiązywania nowej koncesji istnieje zbieżność czasowa (np. jeden dzień przerwy lub nawet jej brak). Zbieżność ta nie może stanowić argumentu za przyjęciem tezy, że w danej sytuacji mamy do czynienia z jednym, ciągłym uprawnieniem do wykonywania działalności koncesjonowanej. Przeciwnie stanowisko stawia bowiem pod znakiem zapytania ratio legis istnienia instytucji przedłużenia koncesji, o której mowa w art. 39 PE. Okoliczność, że przedsiębiorca uzyskał - tak jak w niniejszej sprawie - koncesje następujące jedna po drugiej ma jedynie takie znaczenie, że wygasło jedno uprawnienie (jeden tytuł prawny) przedsiębiorcy do wykonywania działalności regulowanej i zaraz powstało w tym zakresie nowe uprawnienie, zaś każdy z tytułów prawnych stanowiących źródło każdego z tych uprawnień stanowi samodzielną, niezależną podstawę prawną uiszczenia opłat koncesyjnych. Zatem w sytuacji, gdy w określonym roku kalendarzowym wygaśnie koncesja przedsiębiorcy i w tym samym roku uzyska on kolejną, nową koncesję na wykonywanie tego samego rodzaju działalności, to zgodnie z art. 34 ust. 1 PE, przedsiębiorca będzie zobowiązany do uiszczenia opłaty koncesyjnej z dwóch, niezależnych tytułów prawnych - tj. corocznej opłaty od koncesji, która wygaśnie (w terminie do 31 marca) oraz pierwszej opłaty od nowo uzyskanej koncesji (w ciągu 30 dni od dnia wydania koncesji).

Odnosząc powyższe do okoliczności niniejszej sprawy, w ocenie Sądu Okręgowego należało uznać, iż na powódzie ciążył obowiązek wniesienia opłaty (tj. pierwszej opłaty w terminie 30 dni od dnia wydania koncesji) w związku z uzyskaniem koncesji na wytwarzanie paliw ciekłych, udzielonej decyzją z 7 listopada 2014 r. Powód wypełnił przesłanki określone w § 4 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r., ponieważ złożył wniosek o udzielenie mu koncesji na obrót paliwami ciekłymi, uzyskał decyzję o udzieleniu mu tej koncesji, prowadził przed wydaniem

przedmiotowej decyzji działalność w zakresie wytwarzania paliw ciekłych oraz uzyskał z tej działalności przychód, który stanowił podstawę obliczenia opłaty koncesyjnej.

Powód uiszczył opłatę z tytułu koncesji udzielonej decyzją z dnia 7 listopada 2004 r. w prawidłowo wyliczonej wysokości. W formularzu uiszczenia opłaty z tytułu udzielonej koncesji za rok 2014 (k. 13 akt admin.) sam powód wyraźnie sprecyzował, że wnoszona opłata dotyczy koncesji z 7 listopada 2004 r.

Uregulowanie ww. opłaty z tytułu koncesji uzyskanej na mocy decyzji z 7 listopada 2004 r. za rok 2014 nie zwalniało wszakże powoda od obowiązku uiszczenia opłaty rocznej od koncesji udzielonej decyzją z 8 listopada 2014 r., obowiązującej do 10 listopada 2014 r. Wbrew stanowisku prezentowanemu przez stronę powodową, w niniejszej sprawie nie mamy bowiem do czynienia z bezpodstawnym ustaleniem opłaty należnej z tytułu koncesji, a tym samym z podwójnym naliczeniem opłaty koncesyjnej przez organ, ponieważ opłaty te uiszczane są z dwóch różnych tytułów.

Fakt, iż powód nie skorzystał z przewidzianego przez przepisy Prawa energetycznego uprawnienia do przedłużenia ważności posiadanej przez niego koncesji na obrót paliwami ciekłymi, lecz wystąpił o udzielenie mu nowej koncesji, przesądza o obowiązku uiszczenia opłaty również od „nowej” decyzji koncesyjnej (tj. pierwszej opłaty). Okoliczność, iż powód nie złożył w ustawowo określonym terminie wniosku o przedłużenie koncesji w trybie art. 39 PE pozwala domniemywać, że z pełną świadomością zdecydował się on na wykorzystanie trybu uzyskania nowej koncesji.

Mając zatem na uwadze, że powód nie wniósł w określonym przepisami prawa terminie opłaty od koncesji udzielonej decyzją Prezesa URE z 7 listopada 2014 r., Sąd uznał, że pozwany miał podstawy do zastosowania przepisów § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r., zgodnie z którym:

1. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, w razie stwierdzenia, że opłata została obliczona w sposób nieprawidłowy, wzywa przedsiębiorstwo energetyczne do ponownego jej obliczenia w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.
2. W razie niedotrzymania przez przedsiębiorstwo energetyczne terminu, o którym mowa w ust. 1, lub gdy opłata ponownie została obliczona w sposób nieprawidłowy - Prezes Urzędu Regulacji Energetyki dokonuje obliczenia opłaty.
3. Po dokonaniu obliczenia, o którym mowa w ust. 2, przedsiębiorstwo energetyczne wnosi niezwłocznie należną kwotę albo Prezes Urzędu Regulacji Energetyki zwraca nadpłaconą kwotę.
4. Przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio, w razie niewniesienia opłaty w terminie określonym w § 4.

Wysokość należnej opłaty została ustalona przez organ koncesyjny prawidłowo.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c., Sąd oddalił odwołanie wobec braku podstaw do jego uwzględnienia.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto, zgodnie z wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c., zasadą odpowiedzialności za wynik procesu przyjmując, że powód - jako przegrywający sprawę - zobowiązany jest do zwrotu pozwanemu kosztów procesu, na które złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 720 zł, ustalone w oparciu o § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

SSO Ewa Malinowska